

s o u d žádost zamítl, r e k u r s n í s o u d jí vyhověl. D ů v o d y: Žadatel pobírá od 21. července 1936 jenom 78 Kč podpory, kterážto podpora bude od 21. října snížena na 63 Kč týdně. Ježto z těchto nepatrných podpor ještě část připadá na alimentární povinnosti z dřívější doby, nemůže býti o tom ani sporu, že ze zbývajících částky navrhovatel nemůže živiti sebe, manželku a dítě. Jeho žádost na zproštění povinnosti alimentární pro tuto dobu jest tudíž odůvodněna.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y :

Jde o to, zda nemanželský otec, který navrhl, aby byl zproštěn zákonné vyživovací povinnosti po dobu, dokud bude pobírat snížené podpory v nezaměstnanosti, není s to, aby plnil tuto vyživovací povinnost k nemanželskému dítěti, je-li zjištěno, že jest bez zaměstnání a bere toho času jen podporu v nezaměstnanosti, a to za dobu od 21. července do 21. října týdně 78 Kč, a že bude pobírat po další tři měsíce pouze 63 Kč týdně. Rekursní soud hledě k těmto zjištěným skutečnostem usoudil, že nemanželskému otci není možné, aby plnil zákonnou povinnost k nezletilému nemanž. dítěti, ježto podpora, na níž jest nemanželský otec odkázán, jest tak nepatrná, že sotva stačí na vlastní výživu navrhovatele a jeho rodiny (manželky a manželského dítěte). Nejvyšší soud neschvaluje tento názor rekursního soudu. Podle § 166, odst. 2 obč. zák. mohl by nemanželský otec býti zproštěn zákonné vyživovací povinnosti k dítěti jen tenkrát, kdyby bylo prokázáno, že není s to, by dostal této povinnosti, t. j., že není způsobilý přispívat na výživu manželského dítěte uloženou mu zákonem. Ustanovení § 16 první dílčí novely k obč. zák., upravující rovněž zákonnou vyživovací povinnost nemanželského otce, vyjadřuje tento předpoklad slovy, že jest podle poměrů nemanželského otce zcela vyloučeno, by mohl něčím přispívat k zaopatření dítěte. Tomu však tak není v souzené věci. Skutečnost, že nemanželský otec je toho času nezaměstnán a nemá jiných příjmů než podpory v nezaměstnanosti, není takovým stavem, který by sám o sobě podle zákona vylučoval jeho mohoucnost k plnění výživy nezletilého nemanž. dítěte. Mimo to byla navrhovateli poskytována od 14. ledna do 21. července podpora v nezaměstnanosti 132 Kč a po uplynutí šesti měsíců, po kteroužto dobu ovšem pobírá jen podpory ve výše uvedených částkách, bude míti nárok opět na plnou podporu 132 Kč, která se bude zase postupně snižovati, jak tomu bylo v předchozím roce. Přihlíží-li se k tomuto celkovému příjmu navrhovatelovu za dobu jednoho roku, nelze míti za to, že nemanželský otec není vůbec s to, aby plnil zákonnou vyživovací povinnost k nemanželskému dítěti.

Čís. 15514.

Nárok zaměstnankyně nemocenské pojišťovny, jejíž služební poměr zanikl provdáním před uplynutím třicetipětileté služební doby, na příplatky k důchodu vyplácenému jí všeobecným pensijním ústavem.

(Rozh. ze dne 16. října 1936, Rv II 832/35.)

Žalobkyně tvrdí, že dekretem ze dne 27. ledna 1925 ustanovila ji žalovaná nemocenská pojišťovna podle usnesení svého představenstva z téhož dne po několikaleté výborné službě korespondentkou své odbočky v M. Tehdy byla žalobkyně svobodná, rodné její jméno bylo P-ová, takže dekret zněl na Annu P-ovou. Dekret obsahoval stran invalidních, starobních, vdovských a sirotčích důchodů zvláštní ustanovení. O těchto bylo úvodem poznamenáno v dekretu, že žalobkyně byla pojištěna u Všeobecného pensijního ústavu v Praze od 1. října 1922. V dalším se zavazovala žalovaná, že žalobkyni v případě trvalé invalidity nebo dosažení 35 služebních let po případě vdovci a sirotkům v případě úmrtí bude z vlastních prostředků vyplácen rozdíl mezi důchodem, jež oprávněná osoba bude dostávat od pensijního ústavu a důchodem zaručeným pro tento případ kolektivní smlouvou. Pro případ, že služební poměr mezi žalobkyní a žalovanou by byl přerušen dříve, nežli nastane pojistný případ, měla býti vypočtena výše důchodu, který by žalobkyni připadl, kdyby v době přerušení služebního poměru se stala invalidní, nebo jejímu vdovci a sirotkům, kdyby v této době zemřela, jednak podle dekretu ze dne 27. ledna 1925 a jednak podle zajištění získaného u pensijního ústavu. Žalobkyni případně jejím pozůstalým měl býti zachován pro pojistný případ nárok na výplatu rozdílu mezi oběma výpočty. — Žalobkyně se později provdala a když se stala matkou a náhodou došlo k změně ve vedení odbočky žalované v M., dostala ke dni 30. června 1934 výpověď. Zdráhala se výpověď přijmouti majíc za to, že jest definitivní úřednicí. Žalovaná strana však poukazovala na to, že podle kolektivní smlouvy pozbývají úřednice provdáním definitivy a že ji tudíž právem vypověděla. Žalovaná nabízela jí odstupné ve výši 13.854 Kč 20 h, vzdá-li se všech nároků vůči ní, a mínila tím zejména nárok na placení rozdílu mezi důchodem vypláceným v případě trvalé invalidity jí neb v případě úmrtí jejímu vdovci a sirotkům, a důchodem, který pro tento případ by jí případně jejímu vdovci neb sirotkům náležel jednak podle dekretu a jednak podle zajištění získaného u pensijního ústavu. Když žalobkyně se zdráhala vzdáti se pro sebe případně své pozůstalé těchto nároků, prohlásila žalovaná pojišťovna, že i tato ustanovení dekretu se stala jejím provdáním bezúčinnými. Přesto trvala na bezpodmínečném podpisu předloženého prohlášení a odmítala vyplatiti jí odbytné, protože trvala na tom, že tyto její nároky a nároky jejích pozůstalých nepozbyly platnosti jejím provdáním. Z dekretu podle tvrzení žalobkyně jasně plyne, že i pro případ provdání a dokonce i pro případ zrušení služebního poměru měla zůstatí ustanovení dekretu o příplatcích žalované k důchodům placeným Všeobecným pensijním ústavem v platnosti. To dokazuje jednak, že bylo předvídáno zrušení služebního poměru, jednak také skutečnost, že byla založena práva pro jejího vdovce a pro sirotky, obojí v době, kdy žalobkyně ještě byla svobodná. Měl-li dekret pozbýti platnosti v tom smyslu, jestliže se provdá, přece jen nesporně v případě zrušení služebního poměru před případem pojistným měl jí zůstatí nárok na důchodové rozdíly a rovněž jejímu vdovci a sirotkům. Vzhledem k tomu, že žalovaná platnost tohoto ujednání popírá a že žalobkyně prozatím o plnění žalovati nemůže a že závazky žalované podle dekretu mají

přejíti na nemocenskou pokladnu nebo ústav, který by v případě zrušení neb sloučení pokladny její práva i povinnosti převzal, má žalobkyně právní zájem na brzkém zjištění, že jest po právu odstavec dekretu ze dne 27. ledna 1925 »Byl-li i služební poměr mezi žalovanou a žalobkyní přerušen dříve, nežli nastane pojistný případ, vypočte se výše důchodu, jenž by žalobkyni připadl, kdyby tato v době přerušení služebního poměru stala se invalidní, neb jejímu vdovci a sirotkům, kdyby v době té zemřela, jednak podle této listiny a jednak podle zajištění získaného u pensijního ústavu. Žalobkyni případně jejím pozůstalým se pak zachová pro pojistný případ nárok na výplatu rozdílů mezi oběma výpočty«. První soud uznal podle žalobního žádání. Odvolací soud nevyhověl odvolání.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Žalovaná uzavřela smlouvu ze dne 27. ledna 1925 za platnosti kolektivní smlouvy zaměstnanců nemocenských pojišťoven sjednané dne 2. listopadu 1920 a zrevidované dne 4. července 1924, tedy v době, kdy platilo ustanovení čl. XX., odst. 2 této kolektivní smlouvy, že definitivita zemských zaměstnanců se ruší automaticky provdáním. Přesto pojala do dekretu o smlouvě ustanovení o příplatcích k pensii žalobkyně, odpovídající zásadě čl. XXI. dotčené kolektivní smlouvy, podle níž mají zaměstnanci nárok, aby byli buď přihlášení u náhradního pensijního ústavu pro zaměstnance nemocenských pojišťoven anebo aby jim pojišťovna při pojištění u Všeobecného pensijního ústavu doplácela pensijní požitky do výše důchodu prvního, a dále ustanovení pro případ, že její služební poměr se skončí před dosažením 35 služebních let, a má také výslovně ustanovení o jejím vdovci a sirotcích. Úmluva ta podle toho předpokládala provdání se žalobkyně a správně poukazuje soud na důvodovou zprávu k čl. XX. kolektivní smlouvy, podle níž nemusilo dojít k propuštění žalobkyně z důvodu ztráty definitivy. V dotčeném dekretu není však ani podkladu pro náhled, že poskytnutá výhoda platí jen, když se žalobkyně provdá až po uplynutí celé služební doby.

Čís. 15515.

K nabytí živnostenského oprávnění u živnosti svobodné stačí opověď živnosti; vzal-li živnostenský úřad opověď na vědomí a vydal-li živnostenský list, jde o rozhodnutí správního úřadu, které nemohou soudy po věcné stránce přezkoumati.

Podstatné znaky služební smlouvy.

Zaměstnancova odměna (plat) nemusí záležeti v určité hotovosti; zaměstnavatel může odměnit zaměstnance i tak, že mu poskytuje příležitost k jistému výdělku.

(Rozh. ze dne 16. října 1936, Rv II 539/36.)